

1.4. SÜNNETİN EVRENSELLİĞİ

Sünnette yer alan tevhit inancı, doğruluk, adalet, can ve mal güvenliği, güzel ahlak vb. konularla ilgili ilkeler uyulması gereken evrensel kurallardır. Hz. Peygamber'in yaşadığı çevrenin gerektirdiği adet ve geleneklerden oluşan bazı uygulamalar ise evrensel özellikte olmayıp yapılmaması tercihe bağlıdır.

Sünnetin evrenselliği ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

İslam, “... Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim...”⁴⁴ ayetinde de belirtildiği üzere son ilahî dindir. Bu yönüyle kıyamete kadar tüm toplumlar da huzuru temin edecek evrensel ilkeler içerir.

Kur'an mesajının kendisi aracılığıyla insanlara ulaştığı sünnet evrensel niteliktedir. Hz. Muhammed'in (sav) söz, fiil ve davranışlarının ifadesi olan sünnet, İslam'ın ilkelerinin hayata yansımış somut örnekleridir. Bu anlamda sünnetin evrenselliği Kur'an'a dayanır. Allah (cc) “**Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.**”⁴⁵ buyurarak Resulullah'ın nübüvvetinin sadece Arap Yarımadası'ndaki belirli bir topluluğa değil tüm insanlığa ve çağlara hitap ettiğini bildirmiştir.

Allah Resulü'nün sünnetinin evrensel yönüne pek çok örnek verilebilir. Sünnet, fitrata uygun ve kişiliği geliştirici kuralları içerir. Farklı çağ ve kültürlerde yaşayan insanların ihtiyaçlarına cevap vererek onların huzur ve mutluluğunu temin eder. Sadaka, yardımlaşma gibi davranışları teşvik ederek toplumsal dayanışmayı artırır.⁴⁶ Sevgi, merhamet ve affetmeye yönelik tavsiyeleri ile insan ruhunu olumlu yönde geliştirir.⁴⁷ Adalet ilkesine ve savunma hakkına yapılan vurgu ile ırk, renk, cinsiyet gibi özelliklerin üstünlük vesilesi olmadığına dair beyan da sünnetin evrenselliğiyle ilgilidir.⁴⁸ İnsanların kardeş ilan edilmesi, güzel ahlaka yönelik tavsiyeler, doğaya ve canlılara zararlı davranışların yasaklanması da sünnetinin evrensel yönüne dair diğer önemli göstergelerdir.

Etkinlik-4

Amaç	Sünnetin evrenselliğini analitik düşünebilme
Yönerge	Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek etkinliği gerçekleştiriniz. - Öğretmeninizin rehberliğinde beş grup oluşturunuz. - Gruplarınızda aşağıdaki soruların cevaplarına dair aklınıza gelen düşünceleri paylaşınız. - Sünnetin evrensel oluşunun dayanakları nelerdir? - Sünnetin evrenselliğini gösteren örnekler nelerdir? - Gruplarınızda verilen cevaplardan hareketle nedensel ilişkiler kurarak sünnetin evrenselliğine dair çıkarımlar yapınız. - Seçtiğiniz grup sözcüsü aracılığıyla sünnetin evrenselliğine dair ortak çıkarımınızı paylaşınız. - Sünnetin evrensel oluşuyla ilgili tercih edilebilir görüş ve argümanları gerekçeleriyle belirleyiniz.
Değerlendirme	Ebu Hüreyre'nin (ra) naklettiğine göre Resulullah şöyle buyurmuştur: “Allah'ım, ben yetim ve kadının hakları konusunda insanları şiddetle uyarıyorum; onların haklarına el uzatılmasını özellikle yasaklıyorum.” (İbni Mace, “Edeb”, 6) Bu hadisten hareketle sünnetin evrenselliğiyle ilgili aşağıdaki çıkarımların hangilerine ulaşılabilir? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz. ☐ I. Kadın hakları, sünnet içerisinde korunmuştur. ☐ II. Hadiste haksızlığı önlemeye yönelik vurgu sünnetin evrenselliğini teyit eder. ☐ III. Kadın ve yetim haklarının korunması modern dönemin ilkeleriyle ilişkilidir. ☐ IV. Hadiste uyulması istenen ilkeler bireylerin toplumdan soyutlanmasına zemin oluşturur. ☐ V. Yetimlerin hakları sünnetle güvence altına alınmıştır.

Kontrol Noktası

Sünnetin evrenselliğine dair aşağıdaki çıkış kartını doldurunuz.

3

Sünnetin evrenselliği ile ilgili üç örnek yazınız.

2

Sünnetin evrenselliği ile ilgili öğrenmek istediğiniz iki soruyu yazınız.

1

Sünnetin evrenselliği ile ilgili bir çıkarımınızı yazınız.

Aşağıdaki verilen cümlelerin doğruluğu (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ediniz ve ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

